

»Ekološki certifikat je posledica našega dela, ne obratno«

O ekološkem čebelarstvu in njegovi promociji v Sloveniji sem se pogovarjal z ekološko čebelarko Vesno Fabjan Bremec, ki živi in čebelari na Obali.

Tadej Pavković (tadej.pavkovic@czs.si)

Zakaj ste se odločili pridobiti certifikat za ekološko čebelarjenje?

Nadaljevala sem delo svojega očeta in matere. Moji starši so certifikat pridobili že leta 1998, ko sva z možem prevzela podjetje Endovital in posestvo, sva prevzela tudi ekološki certifikat za čebelarjenje. Vedno smo čebelarili na ekološki način. Vedno smo imeli takšen način dela in takšno filozofijo, torej da čebelarimo na naraven način, brez uporabe sintetičnih zdravil oziroma z uporabo zdravil na osnovi organskih kislin.

Omenili ste svojo filozofijo dela, je ta skladna z zahtevami za pridobitev in ohranjanje ekološkega certifikata, ali vaše razumevanje ekološkega čebelarjenja sega tudi onstran določb za ohranjanje certifikata za ekološko čebelarjenje.

Ekološki certifikat je posledica našega dela, ne obratno. Certifikat smo pridobili, ker se je na trgu pojavil interes za ekološke pridelke, kar je najlažje dokazovati s certifikatom. Kako jaz razumem ekološko čebelarjenje? Kot *naravno* čebelarjenje. Če sploh lahko govorimo o naravnem čebelarjenju, glede na to, da tlačimo čebele v panje. To za čebele ni naraven dom, to je tehnologija, ki je prilagojena za čebelarjenje. Sicer vemo kaj pomeni ekološko čebelarjenje: zdravljenje z zdravili, na osnovi organskih kislin in eteričnih olj, krmljenje čebel z ekološko pridelanim sladkorjem, uporaba satov iz ekološkega voska, čebelarjenje v panjih iz naravnih materialov in brez prirezovanja kril pri maticah. Onstran tega bi bilo zame res ekološko, da bi lahko čebelarili v neokrnjeni naravi. Glede na to, da čebelarimo njihovo pridelavo, jim v našem čebelarstvu jemanje njihovih pridelkov skušamo vrniti v obliki sajenja medovitih rastlin, ki jih posadimo na svojih njivah. To so običajno facelija, oljna ogrščica in ajda. K sajenju medovitih rastlin spodbujamo tudi sosedo. Na Obali je obdobje paše zelo ozko odmerjeno spomladi in nato pozno jeseni. Poleti je paše malo, zato jih, če je le mogoče, na pašo peljem drugam.

Kako bi prepričali čebelarje naj začnejo čebelariti ekološko?

To je težko vprašanje. Verjamem, da je treba ljudi prepričati v prednosti ekološkega čebelarjenja. Vzvodov je sicer več. Eden izmed takšnih vzvodov so na primer podpore države, ki so zelo dobrodošle. To je za začetek dobro in zna čebelarje spodbuditi, da se odločijo začeti čebelariti ekološko, saj se tovrstni način čebelarjenja smatra za dražjega. Predvsem na začetku, ko je treba na primer dobiti oziroma kupiti ekološki vosek. Mislim, da bi bilo treba na ravni države narediti več za ozaveščanje čebelarjev o pomenu ekološkega čebelarjenja. Na kakšen

način? Mislim, da bi bilo k pridobitvi certifikata za ekološko čebelarjenje najprej dobro pozvati čebelarje, ki že čebelarijo na sonaravni način in nimajo certifikata za ekološko čebelarjenje.

Se pravi naj bi ekološko čebelarstvo promovirala zlasti država?

Absolutno država, Čebelarska zveza Slovenije in potem tudi posamezna društva. Mislim sicer, da mehki prijemi niso vedno najbolj učinkoviti. Morda bi morali razmišljati tudi o promociji ekološkega čebelarjenja v čebelarskih krožkih. Poleg tega je dandanes priljubljena apiterapija. V apiterapiji se zahtevajo neoporečni pridelki, ne zgolj med, tudi cvetni prah in vosek. Navsezadnje ljudje v apiterapiji vdihavajo panjski zrak, ki mora biti prav tako neoporečen. Mislim, da bi moral biti ekološki certifikat pogoj za pridelavo in izdelavo pridelkov in izdelkov, ki se uporabljajo v apiterapiji. Poleg tega mislim, da bi morala država v večji meri promovirati ekološko kmetijstvo. Mislim, da bi bilo treba poleg sledenja pogojem za pridobitev certifikata za ekološko čebelarjenje, treba paziti tudi na to, da čebelarimo v ekološko neoporečnem okolju.

Torej se ne strinjate povsem s pogoji za pridobitev ekološkega certifikata, ki ni pogojen s čebelarjenjem v ekološkem okolju?

Zdaj je izbira vsakega čebelarja ali čebelari v neoporečnem okolju. Sicer razumem, da časa ne moremo zavrteti nazaj in povsem odstraniti onesnaženja, ki je del sodobne civilizacije, vendar bi morali težiti k čim manjšemu onesnaženju okolja in pridelkov. Po eni strani se torej ne strinjam z odstranitvijo prostorskih omejitev za pridobitev ekološkega certifikata, ki so določale, da za ekološko čebelarjenje niso primerna območja ob avtocestah. Po drugi strani pa je odstranitev tega pogoja omogočila pridobitev certifikata tudi ljudem, ki prej niso dosegali pogojev za ekološki certifikat.

Kakšno mnenje imate o urbanem ekološkem čebelarjenju?

Po moji oceni urbano ekološko čebelarstvo ni tako zelo sporno. Mislim, da so lahko nekatere kmetijske površine bolj onesnažene kot urbane površine in je na njih več fitofarmaceutskih sredstev, ki so lahko škodljive za čebele. Mislim, da v mestih ni veliko fitofarmaceutskih sredstev. Seveda je v mestih verjetno več težkih kovin. Kar pa se tiče fitofarmaceutskih sredstev mislim, da so lahko nekatere intenzivne kmetijske površine, na katerih se poleg škropljenja na obsežnih površinah sadijo monokulture, veliko nevarnejše za čebele. ■